

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Tešák Uh. Skalica (Szokolca).

Obnosy (incaráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Vianočná tržnica.

Výstavka remeselných a hospodárskych výrobkov.

Skalický potravný spolok usporiada vo veľkej dvorane kat. domu, vo dňoch 20.
21. a 22. decembra 1904

prvý, veľký vianočný bazar.

Verejný vianočný trh pre nákup a odpredaj produktov roľníckych a priemyselných.

Bazar bude obsahovať výstavu odevu, obuvi, nádob a náčenia, okrasy na stromky, rozmanité cukroviny, vianočné dárky, šlachetné ovocie, šperky, knihy modlitebné, listový papier, vianočnú poštu, plátno, látky, domáci priemysel, výšivky, krajky, pletené košíky, drevené výrobky družstva na zhodnotenie dreveného tovaru na Starej Turej, súborná výstavka mliekarských a mlynárskych výrobkov. atď. atď.

Vyzývame ct. obecnstvo k hojnej účasti k tomuto u nás nevídanému trhu.

Členovia, opatrite svoje vianočné potreby v tejto tržnici, podporte klesajúce re-
meslo a obchod.

Tržnica bude otvorená 20. a 21. dec. od 4. hod. popoludni do 8 hod. večer.

Dňa 23. vo štvrtok bude otvorená celý deň, od 9. ráno do 8. hod. večer.

Skvelé acetylenové osvetlenie!!

Studený buffet, zákusky, čaj.

 Vstup voľný.

Vianočná trznica.

Čo že to má byť zase nového? Očul som chýry, že vraj v novom spolkovom dome má byť vianočná trznica? Očul som o tom, že vo veľkých mestách pred vianočnými sviatkami bývajú vianočné trznice a výstavy, a preto som myslel, že veru aj u nás v Skalici by sme tiež tak voľačo mohli uskutočniť, veď pred Vianocami temer každá rodina kupuje dajaké dárky pre dietky a domácich, a hľa, tu sa mu zaraz poskytnie pekná panoráma veľké množstvo dárkov, z ktorých si bude každý vyberať.

Myšlienka táto páčila sa mnohým, a výbor gazdovsko-potravného spolku, ktorého cieľom je sprostredkovať odpredaj výrobkov svojich členov, si myšlienku túto osvojil a zariadi *prvú vianočnú trznicu v Skalici*.

Ako to bude teda vyzierať?

Vo veľkej dvorane spolkového domu sa dňa 20. decembra započne trh vianočný. Vo dvorane bude výstava potravného spolku, všetkých vecí, ktoré pre vianočné stromky atď. potrebné sú. Ďalej vystavovať budú skalickí priemyselníci svoje výrobky. Zo všetkých remeselníckych odborov budú jednotliví členovia zastúpení, aby preukázali svoju schopnosť a statočnosť a lacnosť svojich výrobkov. Máme my mnoho našich ľudí, ktorých podporiť je našou povinnosťou a držať sa hesla: „svoj k svojmu!“

Všade sa volá po tom, aby sme zveľaďovali a dvíhali domáci priemysel. To sa len týmto spôsobom môže stať, keď všetky tieto veci shromaždíme a vystavíme. Dnes už v Skalici máme čo vystavovať. Rozličné družstvá, remeselníci a sedliaci skalickí majú veci a výrobky, ktoré je ozaj hodno vystaviť. Sme presvedčení, že skalické mliekarské družstvo sa môže so svojimi výrobkami na ktorejkoľvek výstave súťažiť so skvelým výsledkom.

Výrobky parného mlyna zaujímajú tiež celé obecnosť. Remeselníci naši tiež môžu mnohé veci vystaviť a so začiatkom týmto dokázať, že sú *pokroku a organizácie schopní*. Svrchovaný čas je, aby tiež sa pohybovali a moderným novým myšlienkam prístupnými sa stali. Sedliaci skalickí majú krásne ovocie rozličného druhu, majú vína a iné výrobky, ktoré nie len že sú vystavenia hodné, ale sa aj dajú dobre speňažiť.

Dvorana naša cieľu tomuto úplne zodpovedá a sme presvedčení, že celé obecnosť, ktorému rozvoj mesta nášho na srdci leží, s tou najväčšou ochotnosťou navštívi vianočnú trznicu, kde za lacný groš môže si ku vianočným sviatkom všetko zaopatríť.

Aj hračky pre dietky budú náš vlastný priemysel, aby sme týmto spôsobom naše krajské podniky ku rozkvetu priviedli.

Bude to prvý pokus nášho gazdovsko-potravného spolku na tomto poli, a my máme nádej, že myšlienka táto sa udomácní, a ku všeobecnému rozkvetu slúžiť bude! Mnoho zdaru a pozhnaní!!

Tlačová pravota „Pokroku“

pred porotným súdom v Prešporku dňa 29. novembra 1904.

(Pokračovanie).

Obranca dr. Eugen Lichtner povstal a v reči hlboko premyslenej, páduymi dôkazami vyzbrojenej, zákonami a učebnou osnovou ľudových škôl podopretej, mierne ale jasne a iste bránil svojho klienta a nemilosrdne rúcal strakaté vývody verejného žalobcu. Hovoril asi taktó: „Slávna, sedria, vážení páni porotci! Pán štátny zástupca, viedol obžalobu až do dalekej minulosti, začal s rokom 1860., pospo-

minal hory doly, až sa konečne dostal i na more, na severné more, v ktorom mohutná ruská baltická flotta napadla úbohých anglických rybárov... To je pravda, pán štátny zástupca použil všetkého čo sa dalo, len aby obžalovaného očiernil, aby ho utopil a k tomu potreboval i baltickú flottu... Veru je to divná vec, keď redaktorovi malého slovenského časopisu strká sa do číziem takáto afféra svetového dosahu, pán dr. Blaho zapríčinil i to, že ruské lode postrieli anglických rybárov. Veru ti anglickí rybári zadivili by sa, keď by vedeli kde vlastne príčina celého toho nápadu trčí... (Smiech v poslucháčstve).

Prejdem teraz k článku samému. Čo vlastne je v článku povedano? čo je v ňom hriechového?

Pán štátny zástupca vidí v ňom búrenie proti maďarskej národnosti, jako na túto myšlienku prišiel, sám Pán Boh vie, v čom vlastne vidí on búrenie, to mi je úplne nejasné.

Rodič, otec ktorému hlavne na srdci leží, mravný náboženská výchova svojich detí, je ubolený a utrpený na tým, že jeho deti neapredujú v náboženstve tak jako by mali. Príčinu vidí v tom, že deti neučia sa katechismus v materinskej reči. Objáva sa o budúci osud, o výchovu svojich detí a v spravodlivej rozhorčenosti volá, či chcete už z tých útlých srdie vykročiť sväté náboženstvo, chcete z nich vychovať anarchistov atď. Cit lásky rodičovskej k deťom je veľká vec a práve tak veľké je právo rodiča ohľadne výchovy svojho dieťaťa. Písateľ článku pýta sa cirkevnej vrennosti, čo zamýšľa vykonať, jako tento stav napraviť; ani nebúri ani neštve, maďarský národ ani nespomína, a v celom článku slovo Maďar ani spomenuté není. Pán štátny zástupca spomína, že obžalovaný s „Pokrokom“ otravuje ľud a potuťelne búri v zaobalených slovách a výrazoch. Jako búri „Pokrok“ tu nech slúžia tieto články: Hneď v 2. čísle v úvodnom článku píše: *Sme za oslobodenie utlačenej roľníctva, sme za udržanie jednoty Uhorska atď.*

Kde tu búrenie, Redaktor „Pokroku“ osvedčuje sa za jednotu Uhorska a tomuto človekovi chce pán štátny zástupca vlepiť na čelo pečat nevlastenectva? Pozrite iné články. Jak dopisovať? Pomoc roľníctvu, Mliekarské družstvo, Čítajme, Lidové knižnice, Potravné spolky, Pomáhajme remeselníkovi, Poisťovanie dobytku, Spoločovanie sil atď., takéto a podobné články uverejňuje „Pokrok“. Ale najzaujímavejší prejav „Pokroku“ je v článku, v ktorom uvíta „Pokrok“ bývalého hl. župana Kramolína v skalickom okrese; medzi iným píše: *I my pestujeme túto čnosť (vlastenectvo) jako Slováci v našom materinskom jazyku, po slovensky. Medzi našim a medzi vlastenectvom Maďarov niet rozdielu, žiadame len viacej uznania, viacej humanity, lacnú administráciu, viacej lásky, jestli tieto heslá vedú pána hl. župana k nám vtedy „vitame ho“.*

Hľa toto je tá otrava, s ktorou dr. Blaho otravuje ten „ubohý“ slovenský ľud. On poučuje, osvecuje, vzdeláva a pán štátny zástupca kričí, že búri. Nevinný je tento človek páni porotci! V článku nielen že není búrenie proti národnosti, ale není v ňom ani búrenie proti reči a toto sú dve rozdielne veci. Náš zákon uhorský zná búrenie proti národnosti, ale nezná búrenie proti reči, preto kto búri proti reči nebúri proti národnosti a nemôže byť ani trestaný. Že čo je búrenie to dovolím si dokázať z kuriálnej decisie v processe jedného rumunského redaktora. Tento písal: *Každého Maďara s ktorým sa stretnete, zahlušte, každému rumunovi ktorý bude rozprávať po maďarsky, vytrhnite jazyk až v hrtani a podobné... hrozné výrazy, páni porotci, toto je búrenie, štvanie a kuria ho aj posúdila dla zásluhy, kde je v tomto článku niečo podobného? Traja sedriálni sudcovia vypovedali a sú to veru dobrí maďarskí vlastenci — že v článku není známky búrenia a predsa sem dovliekli dr. Blaho na lavicu obžalovaných. Ja ešte raz prizvukujem, že dr. Blaho je nevinný a prosím pánov porotcov, aby mojego klienta za nevinného uznali.“ (Dokonč.).*

Čo nového doma.

(Pôvodný dopis z Budapešti.)

Mal som robotu v Budapešti, a náhodou bolo to práve na sviatok svätej Lucie. Môžem

povedať, že nikdy v mojom živote som takého vymetania a ometania nevidel, a preto som si myslel, napiš to do „Pokroku“ p Skalicianom a na okoliu, ako to v Budapešti na Luciu vypadlo.

Naš p. ablegát mi zaopatril vstupný listok do snemovne, a tak som bol očitým svedkom celej zábavy.

Ako známo, na 13. bol znovu zvolaný parlament, ktorý 18. novembra ministerpredseda Tisza rozpustil, a práve na sv. Luciu zasadal prvý raz. Také zasadnutie som v mojom živote nikdy nevidel, keď by naša reprezentácia alebo obecný výbor v Mokromháji držal takéto zasadnutie, tak by pán vicišpán a pán hlavný župán nám veru dobre nadali do grobiánov. Dozvedel som sa, že náš pán hlavný župán poradil pánu Tiszovi, ministerpredsedovi, že keď chce mať vo snemovni poriadok, tak nech do života uvedie parlamentárnych drábov, lebo vraj nikde nevie takého poriadku ako v Skalici, kde sú tiež dráby. A to je pravda, na nás v obecnej rade, keď zakričia strýčko Holý „esend“, tak sme všetci ticho.

Tak aj v Budapešti postavil pán ministerpredseda do snemovne 40 drábov, vyhladaných pevných mužov, aby pánov ablegátov priučili ku poriadku.

V útorok 13. decembra o 9. hodine ráno prišla spojená opposícia do parlamentu, všetky opposicionálne stránky sa teraz ujednotili. Pri dverách parlamentu stál policajný dozorca Rogula, tohoto páni ablegáti chytili za golier a učili ho lietat bez krídel, čo sa aj výtečne podarilo, tak že dostane na toto lietanie patent. Keď ale prišli páni ablegáti do snemovne, už tam bolo nachystaných 40 nových drábov v krásnej novej rovnošate, páni ablegáti si mysleli, že to sú, ako náš nebohý pán osvietený Ján Kuba hovorieval: „enem Mikuláš!“ a napadlo im, že dneska je svätej Lucie. A preto chlapi dali sa veselo do drábov, a poneváž perútky nemali sebou, tak lámali lavice a s latami sa pustili drábov vymetať. Mnohých z nich poranili a všetkých vyhádzali zo snemovne. Stoličky, knižky, kalamáre atď. lietaly po dvorane, niektorých z drábov ešte aj z botov vyzuli, ktoré na predsedov stolec postavili.

Zrobili aj šibenicu, na ktorú Tiszove meno povesili. Stole poprekacovali, pána ministrapredsedu Tiszu, keď sa zjavil vo dvorane menom „gazember“ ho vitali.

„Kupujte v potravnom spolku!“

Dopisy.

Nitrianska stolica.

— Šaštin, dňa 8. decembra. Aj u nás v našom milom mariánskom chráme, predpísaná jubilárna slávnosť mariánska pekne bola vybavená, a slávnou posviackou, čili cirkevným pozhnaním utešenej, šaštinskemu Kat. Kruhu prislúchajúcej, zástavy završená. Na večer po posvätení zástavy sa shromaždili údovia Kat. Kruhu v miestnosťach tohože kruhu a boly prednášané podarené básne a spievané utešene mariánske piesne od statnej šaštinskej a stražskej, obojeho pohlavia, mládeže. No všetkému tomu krásnu položil korunu vysoko dôstojný šaštinsky prepošťa-farár, pán Jozef Škarda, svojou záverečnou, mládenkej a pannejkej a čistoty a neporušenosti umno sa dotýkajúcou, precitenu, obsahom a krásou myšlenok vysoko pozdvihnutou v srdce prítomných prenikave padajúcou rečou. Slušne skladáme vdaky vysokodôstojnému pánu prepoštovi a všetkým, ktorí svojim pričinením, o tento dobre vydatrený večierok jakúkoľvek zásluhu majú!

Prešporská stolica.

— Vajnory. Čtení čitatelia! Choem vám sdeliť, čo som zkusil na návšteve u dobrého priateľa vo Vajnoroch. Moja obyčaj je, pýtať sa: jako sa máte, čo je nového vo Vajnoroch. On mi hovorí: „Och priateľku, ani sa nepýtaj,

keď si pomyslim jako tu bolo asi pred 15 rokmi, srdce ma zaboli; svornosť, láska panovala medzi ľuďmi, ľud si vážil a ctil predstavených obzvlášť ale duchovných, ale teraz je to obrátené, naopak. „A prečo?“ Naše obecné úradníctvo je ctižiadostivé, ľúbi sa chváliť, keď sa zídu na nejakú poradu, to si každý, (vynímam len niektorých) doma v pivnici podá o pár grádov viac, aby mohol dobre kričať a už sa nesie na obecný dom. To by ste videli tie múdre hlavičky, jeden reční, jaký jačmeň sa mu urodil, druhý zase koľko má vína v pivnici atď., len to nie, o čom sa má pojednávať. Pri tom sa dobre požúria, čas sa minie, rozídu sa. Nedávno vyšli jednému mieste vymerávať na stavanie domu. Čo myslíte, že mu ho vymerali? nie. Tam sa dobre poskriepili, a s tým sa rozišli. Ešte by sa dalo viac rozprávať, ale poviem ti niečo zaujímaviejšieho.

Na sviatok Nep. p. Panny Marie, odbovovala sa slávná sv. omša: už pred dvoma dňami bola sv. spoveď a preto dnes všetci ti vyspovedani, až na sviatok prijímali božie telo, teda služby božie trvaly o hodinu dlhšie. Ja pozoroval som medzi ľuďmi, jakúsi netrpezlivosť, obzvlášť ale náš pán organista, porád mrmľal, že vraj to není v poriadku vo štvrtok, toľko organovať; on že si oznámi s kazateľne, že hrubá sv. omša má trvať 3/4 hodiny a malá 1/2 hodiny; a hľa, teraz trvá 2 hodiny. Počkaj však si to poznačím, aby to každý vedel.“ Ja zadivený hľadím a poviem: „No to musí byť ozaj už dajaký lenoch, keď ešte pri službách božích mu je dlho; kde by sa mal cítiť jako pred trónom božím.“ „Počuj čo sa ďalej stalo: o pol 1. prišiel organista z kostola a o 1. hodine dostal poštou list, že vraj neslobodno mu k organu sadnúť, ani v škole učiť, — dostal dispendáciu, ba čo hovoria, suspendáciu, ja keď som to počul, myslím si, no tu máš: nemusel ani o vagácie prosiť, už ich má dosť, len že mu nechutnejú.“ „A prečo ho suspendovali?“ Nuž bol u jedného hospodára na sviňskom tanci, kde bola väčšia spoločnosť, prišlo do reči jedno-druhé, rozumie sa kňaza tiež dobre česali, našiel sa tu ale jeden, ktorý organistovi vytýkal, že keď by nebol taký darebný, bolo by dobre. Na to pán organista, rozhnevaný, chytiac fľašu udrel istého gazdu po hlave a ešte i s pohárom ho ťkol, — rozumie sa, ten to oznámil vrchnosti a s tým sa sekla žila k suspendácii. Popoludnajšie služby božie sa odbovaly bez organa: vl. p. farár sa staral o organistu, najšampv požiadaval tunajšieho roľníka: aj sľúbil ale neprišiel.

Potom vl. p. farár v nočnú hodinu išiel do Prešporka k PP. františkánom pre organistu a v nedeľu ho viedol cez kostol k organu. Tu ale bolo pozorovať jakýsi ruch, ano bolo i počuť slová: „keď by ho chceli shodiť s toho chórusa.“ Vyšli hore z vl. p. farárom na chór, prosiac tam stojacich mužov, aby potiahli mechy, tu im jeden surovo odpovie, „nech si ťahá sám“, s tým zišiel p. farár dolu a poslal kostolníka, aby išiel ťahať mechy, ten ale nebol pripustený; len to očul od tých chalanov, (medzi nimi i otcovia): „len sa neber dolu, však ťa nabijeme;“ celkom, nescelo sa ani hrať, vl. p. farár prinútený bol malú sv. omšu odsľúžiť.“ „To je hrozné! s Bohom žartovať — hovorim priateľovi — no to by sotva boli takí tí Vajnoráci, že by ešte služby božie rušili.“ „Tak je veru, veď tam bol aj podrychtár a nerobil žiaden poriadok; jako keď by s tými oplanní tiež súhlasil; a — to je pekné, pán podrychtárko, — baránok a či vlk v ovčej koži, — či ste vy nemohli tam zakročiť.“

Po tomto rozhovore, išiel som do hostinca na pohár vína, ale tu nebolo iné počuť, len kydanie nádvok na kňaza; s predsma majú tam dobrého kňaza, ktorého som na viac miestach počul chváliť. Idúc nazpät okolo inej krémy, tam vidím veľkú spoločnosť, — počkaj, musíš ist dnu, niečo nacytať: jeden z prítomných tam začal: „však sme boli v Ostrihome u osv. p. biskupa, tam nás odpravili;“ druhý vykrične: „ba aj u hlavného slúžneho, vyhodil nás, tak teraz inšie nepomôže, len palicami.“ Nastala veľká rozčúlenosť, ja tak smutno sa v kútočku pozerám a myslím si, ľudia boží, či ozaj už vás ten zlý duch opanoval; sober sa ty Ferko radšej (a otras si prach z nôh). Dal som s Bohom priateľovi a poď ho na vlak, aby ma neujel.

Ujček u Strýčka.

— **Veľká Chochoľna.** (Trenč. stol.). Keď z Nového Mesta n/V. ku Trenčínu cestujeme, medzi Melšicami a Kostolnou natrafíme na Veľkú a Malú Chochoľnu. Na tejto ceste sa toľko malých dediniek nechodí, že to vyzere ako vtáči hniezda pod dachom. No dach tvoria tu Karpáty, ktoré delia Uhorsko od Moravy. Od týchto dedín až po hranice není sú žiadne dediny a preto chotáre obei sú veľmi úzke sice, ale za to veľmi dlhé, až na 2—3 hodiny. Taktiež i Chochoľna a jej chotár rozprestiera sa od Váhu až po Moravské hranice, v dĺžke 3 hodín cesty. Je pravda, že tieto chotáre netvoria majetok obei, lež väčším dielom sú majetkom rozličného panstva. Veď tak husto, ako nasiatych dedín na tomto okolíu, najdeš i tak husto panské (zemanské) rodiny. Pravda viac ako dve tretiny ich majetkov prešlo už do rúk židovských, buď odkupom, alebo arendou.

Z Veľkej Chochoľnej odrazíme sa smerom ku západu a kráčajúc obyčajnu poľnou cestou, octneme sa naraz v rozkošnom, horami zdobenom údolíu. Bystrý potok, proti jehož prúdu cestujeme, nedá nám zblúdiť. Po poldruhej hodine dorazíme pod vrchy, ktoré cez celé údolie sme videli a ktoré toto údolie zavrávajú.

Tu sa potočik vo dve ramená delí, to jest: so dvoch strán stekajú bystriny do jedného potoka. Jedna bystrina vedie pod Mahnáč, druhá pod Kikulu. Sem-tam roztrúsené chalupky označujú nám počiatok pohraničných kopanic. Skriabeme sa pomedzi potokami, hore vrchom. Chalupa za chalupou nasleduje; kam sa obzreme, všade vidíme po kopcoch a vrchoch roztrúsené chalupy kopaničiárov. Je ich dovedna volačo výše päťdesiat. Smerom ku severu sú kopanice „pod Mahnáčom“, ku západu a pri ceste, kde ideme „Kikulské“ a medzi nimi v úzlabine ležia kopanice „Handrliaci“. Na samom vrchu, 50 krokov od hraníc, stojí panský majer a pri ňom poľovný domček. Toto je „Kikulka“.

Rozhľad z tohoto vrchu je utešený. Na juh strmi pred nami „Javorina“, na západ „Moravské Karpáty; na sever vždy vyššie lybežky západných Karpátov a na východ len máš otvorenú cestu, ktorou si bol prišiel, dolinu Chochoľníanskú a na jej konci sa leskne strieborný had, to je Váh. Keď je povetrie čisté, zbadáš i podľa Váhu jachajúce vlaky. Ku severu spáda Kikulka tiež v pekné údolie, až ku Starému Hrozenkovu, ale toto je už „külföld“ — Morava.

Vzduch je čistý, ako len môže na 860 metrov výšky byť; ale zima veru tiež čistá, nepodajná. Cez týždeň prinajmenej 5 dní fučí vietor: severák a západní (buchľovský); raz ten, raz onen. Tu sa načím dobre zaodiť!

Poľovnícky dom na Kikulke obsahuje len dve izbice, sieňku a kuchyň; je nízky a neúhľadný. Ale najdeš v ňom to, za čím srdce sbierateľov buší. Staroslovenské náradie, nádvetko riad kuchynský, ale všetko pomiešané s riadom moderným. Nábytok, jednoduchý, starý, prelakovaný. Medzi džbánami najdeš jeden podoby popeľnice s krásnou maľovkou. Predstavuje jedného stredovekého uhorského zemanu so šablou a buzogaňom, peši; do okola kvetinové ozdoby súmerne rozdelené. Na okraji džbána do okola nápis: „IAN SKOČOWSKI, 1701“. Barvy ozdôb: modré, zelené, žlté a svetlé. Kúštok kraja je urazený. Druhý džbán je ešte pestrejší; predstavuje maľovka jeden hrad s baštami a mohútnou väzou. Kolom sú okrasy a kvetiny a pod uchom nápis: „1826“. A viaceré iné.

Obráťme sa ale na kopanice. Kikulania a Handrliaci sú poddanými drietomského panstva, ale nedávna grófkya Chrrinskej rod. Niczky; teraz ale už Stefana Rakovského z Kočoviec u Bezkova, c. a kr. komorného (kamarás).*)

*) Nie ten ľudový vyslanec! tuším jeho synovec.

(Pokračovanie nasl.).

— **Z Ameriky.** Binghamton, N. Y. — Ctená redakcia! — Prosím vás, buďte tak láskavi popriať miesta týmto mojim pár riadkom. Čakal som, že sa dakto iný chyti pera, avšak nebolo nikoho, a tak chytám sa ja, trebárs už i neskoro, aby i tam vo starej vlasti o nás volačo počuli. O tak pekne podarenej zábave musia aj naši domáci bratia vedieť.

Najprv musím sdeliť skrze čo bola tá zábava. Údovia 166. čísla I. Kat. Slov. Jednoty už od dávna rozmýšľali, akým spôsobom by preukázali svojmu spolkovému spolubratovi rev. Matúšovi Jankolovi, farárovi tú veľkú úctu a lásku, ktorú od samého počiatku, ako sa s ním prvý raz obznámili, cítili. Už tomu, myslím asi sedem rokov, čo nás chodil veľ. pán Jankola spovedať, a tak sa stal údom nášho čísla, za ktoré on mnoho a mnoho dobrého vykonal. Mimo toho bol nám veľmi na pomoci pri zakladaní osady sv. Cyrilla a Methoda, za ktorú tiež nemalo vykonal. Opisovať všetko nejdem, dosť, keď poviem, že staral sa otcovsky o nás a o naše povznesenie ako v ohľade cirkevnom, tak i v národnom. Teda keď už máme dielo pred očima, nemožno, aby sme staviteľa dajako neodmenili. Mimo toho binghamtonski Slováci pozorujú účinkovanie rev. Jankolu bedlive, a zistiť, že to účinkovanie je horlivé, údovia 163. čísla I. K. S. J. odhodlali sa, že nejakú obdaria ho krásnym zlatým odznakom. Chcejúc odznak tento čím okázalejšie odovzdať, urobili dňa 4. novembra zábavu, spojenú s divadlom, v muzikantskej halle, na ktorú zábavu i rev. Jankola bol pozvaný. Akonáhle vkročil s našim p. farárom, rev. Jozefom Pospeschom a veľ. pánom Stefanom Ivančičom, nastalo hrmavé privolávanie „na zdar“. Potom zahrála naša hudba „Hej, Slováci“, a tak brat predseda 166. čísla I. K. S. J., br. Jozef Jurovatý, privítal celé shromaždenie a veľ. pána. Jankolu, prehovoriac peknú reč, a pripnul mu odznak. Potom vystúpil veleb. p. Jankola a povedal krásnu reč, ktorú ale opisovať nejdem, bo by toho bolo mnoho, len spomeniem, že v reči svojej osvedčil, že odznak prijíma s povďačnosťou. „Teší ma,“ povedal ďalej, „že binghamtonski Slováci sú natoľko povedomí, že vedia oceniť mojej maličkosti, borenie sa za vec národnú, čo, vraj, konám ako Slovák a čo pokladám si za povinnosť konať tiež aj čo kňaz. Choem i načalej pracovať neunavne, a to bez ziskuchtivosti, trebárs pri mojich dosavadných prácach som dostal, a to špatných ťražíek a osočovania ešte i od mojich spolubratov. Všetko to som vďačne pretrpel, bo vojak, idúc do boja, musí byť prichystaný i na smrť.“ Potom k nám prehovril i veľ. p. Ivančič pár pekných slov, a tak sme sa zabávali až do polnoci v tom najlepšom poriadku.

Vďaka pánom hercom i herečkám za divadelné predstavenie, vďaka tiež i nášmu p. farárovi za jeho horlivé práce pri vyučovaní.

So srdečným pozdravom na drahych krajanov a krajaneky.

Stefan Vavra.

Drobné správy.

— **Vianočné sviatky.** Dňa 25. decembra v nedeľu na Božie Narodenie odpoľudnia o 5. hodine bude vo veľkej dvorane Kat. Kruhu vianočný stromček a ošatenie chudobných dieťok, pritom reč dost. pána dekana dr. Ludvika Okánik. Ten že istý deň večer o 1/2 8. hodine bude veľká vianočná slavnosť. Členovia predstavujú: Betlehem, narodenie sv. Jána, a príchod troch kráľov a ich poklonu v živých obrazoch, s krásnymi spevami. Lístky možno si už vopred v knihkupectve p. J. Teslika objednať. Ku predstaveniu tomuto všetkých členov Kat. Kruhu a priateľov nášho spolku účtíve zve výbor.

— **Členom „Kat. Kruhu“** v Skalici Žiadame týmto všetkých členov, ktorí majú vypožičané knihy z knihovny, aby tieto do nedele všetky odovzdali, aby sa knihovna do poriadku uviesť mohla. Kto knihy do nedele neodovzdá, tomu sa zarátajú v plnej cene!

— **Členom spolku sv. Vincenca:** upísané príspevky splácajú sa v miestnosti kruhovej každú nedeľu večer. Členovia, nezabúdajte!

— Dňa 18. dec. valné shromaždenie mládenčov Kat. Kruhu. Pred shromaždením prednáška. Mládenči vypravajte svoje povinnosti, dostavte sa všetci.

— **Nový spôsob liečenia alkoholizmu.** Lekársky časopis: „Le Bulletin Medical“ píše: Norvézke úrady, ktoré nerobia veľké okolky s epilcami, vynasli novú metodu liečenia

opilstva. „Pacient“ je zatvorený do miestnosti, ktorú nesmie opustiť a nemá žiadne spojenie s ostatným svetom. Keď je ras pod zámkom a zátvorom, jeho jedlo pozostáva z veľkého kusa chleba, namočeného vo víne „por wine“. Prvého dňa ožralec zje chlieb s veľkou chuťou a radostou, a ešte i druhého dňa mu dobre chutná. Tretieho dňa poznáva, že je to vždy to samé, a štvrtého dňa stáva sa nekludným a na koniec ôsmeho dňa prijíma vino s veľkým odporom. Odpor k liehovinám trvá naďalej. Tento domáci prostriedok pri liečení opilstva má znamenitý účinok.

— Z Radimova nám pišu: U nás po sypanom bolo veselo, u rychtára že strašilo a že tam všetky stoličky začaly tancovať v po-vetri a že boly tak nemilosrdné a drgaly aj do hlavy . . . Divné sú to veci.

— Stromky su ešte v Skalici k dostaniu, kto chce, nech sa hlási v skalickej mliekarni.

— Vianočná hra „Štedrý Večer“ od dr. L. Okánika bude sa hrať v Marietáli u Prešporka.

— „Katolicke Noviny“, čo politický týždenník budú, pod redakciou A. Bieleka, vychádzať od Nového roku v Skalici.

— Štrajk školských dielok v Dombrove. (Slessko.) Ponevadž farar Lomosik v Dombrove nepovolil žiadosti rodičov, aby vyučovanie náboženstva dialo sa v materinskej reči, usniesli sa rodičia 313 dielok, že dielky do školy posielat nebudú, zakaiaľ nebude povolené vynačovanie v materčine.

— Port-Artur sa drži, z hlavných pevnosti este ani jedna nepadla do rúk Japoncov Japonský generál Kuroki zomrel.

— V Mandžurii je 20 stupňov zimy, v celej Europe prší a je blato.

— Nedospelé deti bez sprievodu rodičov nemajú do tržnice pristupu.

Učňa z poriadnej rodiny a primeraným vzdelaním (žiaducné je správne čítanie a písanie v slovenskej reči) prijme do svojej knih tlačiarne Jozef Teslik v Skalici.

Neviete ešte?

Najlepšie náboženské noviny sú:

Posol Svätého Antona.

Vychodia mesačne raz na 16. stranách s krásnymi obrazmi. Predplatné na rok 2 kor., na pol roka 1 kor. Študojúcim a podučiteľom na rok 1 kor. 20 hal. Čísła na ukážku dostanete zdarma. Hlásťe sa o ne takto:

Posol Svätého Antona,
Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28.

Vzorky zdarma!

Firma kresťanská!

Lodenové sukne

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65—70 kr. Sukne „Mandžuria“ (novinku) po 1 zl. 20 — 1 zl. 25. vyrába a dobierkou zasiela:

I. Česká výr. a vývoz sukeň lodenových
Adolfa Jelínka
v Lisku, p. Jímramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem zpät a peniaze vrátim!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

Do 5 kgr. balíku vojde 7 sukien.

Pozvanie

do valného shromaždenia „guzdovsko-potravného spolku vo Gbeloch“, ktoré sa dňa 18. decembra 1904. o 6. hod. popoludni v miestnostach „Kat. Kruhu“ vydržiavať bude.

Poriadok:

1. Zpráva správy.
2. Zpráva dozorného výboru.
3. Predostretie a odobrenie záverečných účtov.*)
4. Prepustenie správy a dozorného výboru (udelenie indemnity).
5. Rozdelenie čistého zisku.
6. Volba správy a výboru.
7. Volba dozorného výboru.
8. Návrhy, ktoré však musia sa správe 24. hodinami vopred oznámiť.

Gbely, 8. dec. 1904. Správa.

*) Záverečné účty sú v spolkevnej miestnosti k veřejnému nahliadnutiu vyvesené.

Sviečky

všetkých druhov, ako
kostolné voskové a polovoskové, stolné, stearinové
i parafinové. ďalej

mydla

ku praniu a voňavé
(toilettné), všetky
v najlepšej jakosti dodáva
najľavnejšie

Prvá Královohradecká cis.
král. dvornia tovareň
na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
Hradec Králové, Král. České.
Založeno roku 1816.

Solidná česká křesťanská firma.

Cenníky i vzorky zadarmo a franko!

VODOVODY

samočinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

Najlepšie

PUMPY

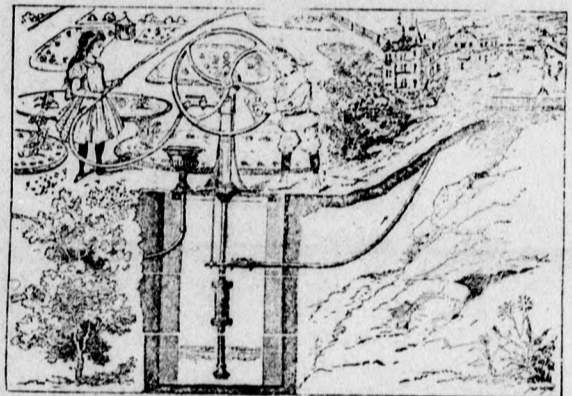
trvanlivé
a so zárukou
zhotovuje
zariaďuje

Tovareň na
vodovody a
pumpy

JAN VITEZ v Přerově (Morava).

CENY MIERNE.

Fredběžné výpočty a cenníky zadarmo.

PIANA (KLAVIERY)

PIANINA

z c. a k. dvornej továrny

A. PETROF

Hradec Králové, Čechy.

Sklad pian: VO VIEDNI,

I. Parkring, čis. 18.

Od roku 1864.

7